

Dipòsit legal: B20.249-1976

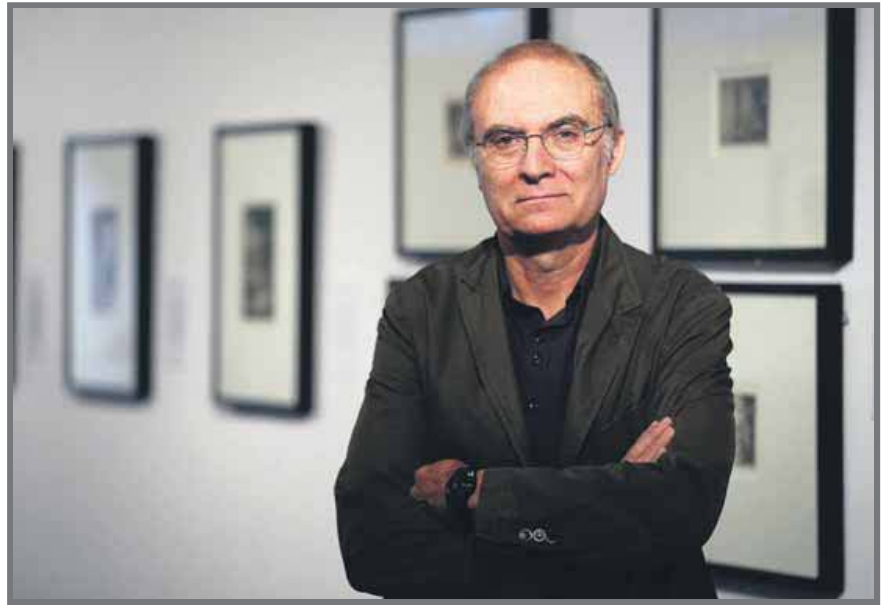
► 16 Enero, 2019

Vicenç Furió

Historiador de l'art i col·leccionista

“El meu projecte de col·lecció inclou estudiar, mostrar i explicar les obres”

● És un dels grans col·leccionistes i entesos de gravat antic. Exposa 50 estampes de Rembrandt al Centre Cultural de Terrassa. I ha escrit un llibre savi i sensible sobre el mestre holandès

Furió, al Centre Cultural de Terrassa. “Rembrandt. Geni del gravat” es pot visitar fins al 24 de febrer ■ JUANMA RAMOS

Maria Palau
 TERRASSA

És Rembrandt el millor gravador de la història de l'art? Quantes en té vostè, d'estampes seves?

En tinc 63, quasi totes adquirides a l'estranger. En el món del gravat hi ha quatre noms destacats: Dürer, Rembrandt, Goya i Picasso. Goya i Picasso es van inspirar en Rembrandt. I Rembrandt, en Dürer. Són una cadena. Rembrandt és el geni de l'aiguafort. Els seus gravats han despertat una fascinació unànime des del XVII –els seus contemporanis ja van quedar parats– fins avui. Cosa que, per cert, no es pot dir de la seva pintura: al XIX déu n'hi do els pals que va rebre. Toca tots els registres, el retrat, l'autoretrat, escenes religioses, de gènere..., i en tots troba el que és essencial. Les seves imatges desprenen una profunda humanitat.

Conserva obres d'aquestes quatre primeres espases?

Menys de Picasso. Vaig comprar-ne una en una subhasta,

però abans que me l'enviessin vaig sospitar que era falsa. A Picasso li passa sovint, que un bon gravador el pot imitar bé. Vaig comunicar-ho a la casa de subhastes –europea–, els en vaig enviar proves contundents, i sense dir-me res em van tornar els diners. Però, vaja, això només és una anècdota...

Una anècdota que revela el seu ull d'expert. No sempre coneixement i col·leccionisme estan tan units. Ni amb tanta passió.

Els col·leccionistes de veritat col·leccionen el que els agrada. El que compra per especular no és col·leccionista. Això no vol dir que un col·leccionista no pugui vendre's una obra per aconseguir-ne una de millor. Jo ho he fet. Una altra cosa és que hi entengui més o menys. Jo dono classes d'història del gravat a la UB i, per tant, és la meva feina. No hi ha massa col·leccionistes que siguin historiadors de l'art, no.

Quin va ser l'estímul per col·leccionar gravats, principalment antics?

L'admiració que sento per l'art dels grans mestres. Poder tenir-los a prop i veure'ls directament. El gravat és relativament assequible. Vaig començar fa uns trenta anys amb la idea de col·leccionar un determinat tipus d'estampes: les de temàtica artística i les dels grans mestres. Un dia vaig pensar que el fons era prou rellevant per exposar-lo i per escriure'n llibres –aquest és el tercer, editat per la UB–. A Catalunya la bibliografia sobre gravat és escassa. És un art poc conegut i sobre el qual hi ha malentesos. S'acostuma a confondre amb una reproducció. És un procediment manual amb el qual es fan imatges que es poden multiplicar, però el nombre d'estampes que es poden fer és limitat, i a més mai són idèntiques.

No es treu de sobre la condició d'art menor...

Sí, però fixa't que per a Rembrandt pintar i gravar era igual d'important. Grava per difondre, però també allò que creu que li sortirà millor amb aquest procediment. Un dels seus mè-

rits és que el va utilitzar en un sentit molt creatiu i experimental. En va fer uns tres-cents. És curiós: Dürer i Goya tenen una producció similar.

I en el gravat és on veiem l'estil més genuí de l'artista?

Normalment la pintura responia a un encàrrec i, en canvi, la majoria de gravats els va fer perquè li va donar la gana. Amb Goya passa el mateix: si vols veure el Goya més personal faràs bé de mirar-te els seus gravats, potser més que no pas les seves pintures. Hi ha artistes que han fet uns gravats esplèndids del mateix nivell o superior al de les seves pintures i, en canvi, són menys coneguts com a gravadors, per exemple Fortuny.

No cal tenir una fortuna per crear una col·lecció.

És evident que no. El tam-tam de les grans subhastes i dels rànquings de cotitzacions que tenen tanta difusió en els mitjans de comunicació distorsiona totalment els valors reals del món de l'art. Perquè el cert és que pots comprar un gravat del

segle XVIII per 50 euros.

Els col·leccionistes de gravat antic de l'Estat es compten amb els dits de les dues mans?

Sí, som pocs. Jo selecciono en funció dels temes, dels autors... Els grans sempre m'han interessat, però, per la iconografia, també em fixo en els de menys renom o inclús anònims. La qualitat de la impressió és importantíssima... Continuo buscant, ara coses més específiques. Buscar és emocionant i a vegades una aventura, però per mi col·leccionar és un projecte que també inclou estudiar, mostrar i explicar les obres.

Alguna peça anhelada?

Home, m'encantaria tenir *Els tres arbres* de Rembrandt. O un Munch... Però no estan a l'abast d'un col·leccionista modest. Soc un professor! Per alguns gravats excepcionals s'ha arribat a pagar un milió d'euros. És un altre nivell. Hi ha peces raríssimes que només es troben en les col·leccions públiques més prestigioses o en alguna col·lecció particular.